

KOMPETANSE FOR KVALITET

**Strategi for kompetanseutvikling i grunnskolen i Aure
kommune fram mot 2025**

Handlingsplan for 2018 - 2019

Forord

Opplæringsloven § 10-8 pålegger skoleeier å ha riktig og nødvendig kompetanse for å oppfylle lov- og avtaleverk, samt følge utviklingen i samfunnet.

§10-8. Kompetanseutvikling

Skoleigaren har ansvar for å ha riktig og nødvendig kompetanse i verksemda. Skoleigaren skal ha eit system som gir undervisningspersonale, skoleleiarar og personale med særoppgåver i skoleverket høve til nødvendig kompetanseutvikling med sikte på å fornye og utvide den faglege og pedagogiske kunnskapen og halde seg orienterte om og vere på høgde med utviklinga i skolen og samfunnet.

Det statlige strategiprogrammet «Kompetanse for kvalitet (2012 – 2015)» hadde som formål å styrke elevenes læring og motivasjon i grunnopplæringen ved å øke læreres og skolelederes kompetanse. I tillegg skulle den bidra til å øke lærere og skolelederes status og styrke tilliten til skolens kvalitet. Denne strategien er ytterligere styrket gjennom Strategien «Lærerløftet» 9/2014. Lærerutdanningsinstitusjonene i regionen er med i samarbeidet og tilbyr videreutdanning i de prioriterte områdene. Opplæringsloven § 10-2 og forskrift til opplæringsloven kap. 14 inneholder krav til kompetanse til lærere som skal undervise på de ulike trinnene i grunnskolen. Loven inneholder en dispensasjon fra kompetansekravene fram til 1.8.2025 for de som har fullført allmennlærerutdanning og som før 1.1.2014 oppfylte kravene til tilsetning i undervisningsstilling.

Aure kommune har i tråd med nasjonale føringer satset på etter- og videreutdanning av lærere i flere år. Gjennom denne planen er det ønskelig å ha en tydelig målsetting med kompetansehevingen.

Aure kommune, april 2018

Eva Berg

Enhetsleder skole

I. Strategi for kompetanseutvikling i grunnskolen i Aure kommune

Kompetanseutvikling er en nødvendig forutsetning for å skape bedre læringsresultater i skolen. Nasjonale og internasjonale studier viser at høy faglig kompetanse blant lærerne har stor betydning for hva elevene lærer.

Hensikten med kompetanseutvikling er å styrke skolenes samlede kompetanse som grunnlag for å bedre elevenes resultater og læringsutbytte.

I.1. Forankring og ambisjoner

Aure kommune har ansvar for kompetanseutviklingen i grunnskolen. Den er forankret i kommunens og skolenes behov. Samtidig har statlige utdanningsmyndigheter et medansvar og en rolle i etter- og videreutdanningen.

Kompetanseplanen for grunnskolen i Aure kommune er utarbeidet i tråd med nasjonale føringer og overordnede planer i kommunen. Videre ligger grunnskolens årlige tilstandsrapport til grunn.

Kompetanseplanen utvikles og gjennomføres i et samarbeid mellom tillitsvalgte, enhetsleder skole og skolelederne.

Planen for 2018-2019 er en delplan som omfatter alle ansatte i grunnskolen, men med hovedvekt på den pedagogiske virksomheten i skolen.

Planen skal være oppnåelig ut fra økonomiske rammer i kommunen i gjeldende periode. Kompetanseplanen har to hovedelementer: videreutdanning og etterutdanning.

I.2. Nasjonale føringer

Fra statlig hold har det under Kunnskapsløftet vært et varig trykk på kompetanseutvikling for lærere og skoleledere med tanke på videre- og etterutdanning.

Kunnskapsdepartementet har nedfelt sin satsing i strategidokumentet «**Kompetanse for kvalitet, strategi for videreutdanning av lærere og skoleledere fram mot 2025**». Dette er basert på et samarbeid mellom Kunnskapsdepartementet, KS, lærerorganisasjonene og nasjonalt råd for lærerutdanning. Den statlige strategien ligger til grunn for utarbeidelsen av kompetanseplan for grunnskolen i Aure kommune.

Det overordnede målet for strategien «Kompetanse for kvalitet» er å bedre elevenes læringsutbytte. Dette gjøres gjennom å satse på videreutdanning av lærere og skoleledere. Satsingen skal bl.a.

- Bidra til økt faglig og didaktisk kompetanse for lærere, og til styrket lederfaglig kompetanse for skoleledere.
- Være et tilbud særlig tilrettelagt for at skoleeiere skal kunne oppfylle kompetansekravene for undervisning i engelsk, matematikk, norsk, norsk tegnspråk og samisk innen 2025, og bidra til at skoleeiere skal kunne oppfylle kravene til relevant kompetanse i alle skolens fag.
- Bidra til kollektiv læring, og utvikling av profesjonsfellesskap på den enkelte skole og hos skoleeier.

Kompetente lærere med høy faglig og pedagogisk kompetanse og kompetente skoleledere er en forutsetning for elevenes læring. Krav til kunnskap endrer seg over tid og medfører nye og endrede krav til hva en lærer skal kunne. Derfor er lærernes kvalifisering en kontinuerlig og livslang prosess.

Videreutdanning rettes i første rekke mot fagområder og emner det på landsbasis særlig er behov for å styrke. Kunnskapsdepartementet understreker at høyere faglig kompetanse vil gi profesjonelle lærere bedre omdømme og høyere status i samfunnet.

Strategien «Lærerløftet – på lag med kunnskapsskolen»

Denne strategien ble presentert høsten 2014. Regjeringens mål med satsingen er å skape en skole hvor elevene lærer mer. Skolen skal gi alle en god start i livet, bidra til sosial utjevning og sikre norsk arbeidsliv og velferd.

Mål i den statlige strategien:

- Faglig sterke lærere
- Læring og lagbygging
- Flere karriereveier for lærere
- En attraktiv lærerutdanning med høy kvalitet

Tiltak som lanseres:

- Praksisnær 5-årig lærerutdanning
- Skjerpede krav til lærerutdanningen
- Krav om at alle lærere skal ha fordypning for å undervise i de mest sentrale fagene
- Økt satsing på etter- og videreutdanning og skolebaserte utviklingstiltak
- Pilot for å skape flere karriereveier i skolen

For yrkesaktive lærere skjer den kontinuerlige kompetansebyggingen gjennom veiledning, etterutdanning, videreutdanning, læring gjennom lokal skoleutvikling og samarbeid med andre deler av arbeidslivet. Til sammen utgjør dette lærernes livslange kompetansebygging.

Kompetansekravene for tilsetning og undervisning i grunnskolen ble endret med virkning fra 1.8.2015. I henhold til kapittel 14 i forskrift til opplæringsloven kreves det 30 studiepoeng relevant kompetanse for å undervise i norsk, samisk, norsk tegnspråk, matematikk eller engelsk på barnetrinnet. På ungdomstrinnet kreves det 60 studiepoeng relevant kompetanse for å undervise i norsk, samisk, norsk tegnspråk, matematikk eller engelsk, og 30 studiepoeng relevant kompetanse for å undervise i de fleste øvrige fag. Det gis dispensasjon fra kompetansekravene fram til 1.8.2025 for de som har fullført allmennlærerutdanning og som før 1.1.2014 oppfylte kravene for tilsetning i undervisningsstilling.

Ny modell for kompetanseutvikling (etterutdanning) i skolen

Fra og med 2017 ble det innført en ny modell for kompetanseutvikling (etterutdanning). Fire prinsipper ligger til grunn for den nye modellen:

- Kommuner og fylkeskommuner har hovedansvaret for kvalitetsutviklingen i skolen.
- Kommuner og fylkeskommuner skal ha økt handlingsrom.
- Det statlige virkemiddelapparatet skal være differensiert.
- Kompetanseutvikling skal være forsknings- og kunnskapsbasert.

Modellen består av tre ulike deler:

- En desentralisert ordning
- En oppfølgingsordning
- En innovasjonsordning

Valg av utviklingsområder skal være rettet mot disse tre hovedmålene:

- Elevene skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø
- Elevene skal mestre grunnleggende ferdigheter og ha god faglig kompetanse
- Flere elever og lærlinger skal gjennomføre videregående opplæring

Modellen forutsetter at kommunene deltar i regionale samarbeid og at regionene/kommunene inngår langsiktig samarbeid med universitet og høyskoler.

II. Handlingsplan for skoleåret 2018 – 2019:

Kommunestyret har vedtatt to utviklingsmål for grunnskolen som skal være styrende for alt arbeidet i skolen:

1. Sikre alle elever et godt læringsmiljø
2. Sikre alle elever en god grunnopplæring

Kompetanseplanen for grunnskolen er et viktig verktøy i dette arbeidet og en forutsetning for å lykkes med å gi elevene de beste forutsetningene for å få et økt læringsutbytte og et godt læringsmiljø.

Tilgangen på forskningsbasert kunnskap om hva som gir ønsket effekt i skolen er nå stor og stadig økende. Hovedtrekkene er at det er viktig å satse på få mål over lang tid. Det framheves også at det må bygges opp kapasitet på alle nivåer. En kollektiv kapasitetsbygging forutsetter en profesjonell skolekultur, med en klar etisk plattform. Utviklingsarbeidet i skolen skal bidra til å bygge, skape og dele viten/kunnskap og kompetanse på alle nivåer (individ, skole, kommune). Dette gjelder alle ansatte i grunnskole, men det er også viktig å videreutvikle stadig bedre og nye samarbeidsformer med foreldre og foresatte.

Grunnskolen i kommunen har de siste årene deltatt i to store nasjonale skolesatsinger: Ungdomstrinn i utvikling og Vurdering for læring.

Ungdomstrinn i utvikling (UIU) er en skolebasert kompetanseutvikling for alle lærere på ungdomstrinnet for et mer praktisk, variert, relevant og utfordrende ungdomstrinn som skal øke elevenes motivasjon og læring. Ungdomsskolene i Aure kommune deltok i pulje 1 som startet høsten 2013 og varte ut året 2014. Selv om dette er en ungdomstrinnsatsning, valgte vi å ha med barneskolene også og forsøkte å legge til rette for samarbeid og erfaringsdeling på tvers av skoler og trinn. Skolene fikk faglig støtte fra høgskolen i Volda i denne satsinga.

Vurdering for læring (VFL) er en satsing som har som målsetting å skape en felles vurderingskultur i alle skoler som har læring som mål. Vurderingspraksisen skal med andre ord være i samsvar med vurderingsforskriften.

Alle skolene i Aure kommune deltok i pulje 5 som startet høsten 2014 og ble avsluttet ved utgangen av skoleåret 2015/16.

Utfordringen har vært å se disse satsingene i sammenheng og ikke som to ulike satsinger. Strategiene har vært ulike på noen områder, men begge satsingene har omfattet alle lærerne og skolelederne og har i sterk grad berørt skolens kjernevirksomhet som er undervisning og læring. Begge satsingene har organisasjonsutvikling som et viktig element for å skape en kollektiv kapasitetsbygging i personalgruppa på den enkelte skole og mellom skolene i kommunen.

II.1. Kompetanse og kompetanseanalyse

Vi definerer kompetansebegrepet slik:

- Kompetanse er kunnskaper, ferdigheter, evner og holdninger
- Kompetanse må ses i forhold til situasjoner, mål og krav
- Kompetanse får først verdi gjennom å bli brukt
- Realkompetanse består av formell kompetanse (basert på utdanning) og uformell kompetanse (basert på erfaring)
- Metakompetanse er å ta et «utenfrablikk» på egen kompetanse (kompetanse om kompetanse)

Aure kommune har gjennomført kartlegging av lærernes formelle kompetanse som rulleres hvert år i forbindelse med arbeidet med kompetanseplanen. I tillegg er det gjennomført en nasjonal kartlegging (GSI) som viser hva slags kompetanse de lærerne som underviser i fagene innehar. Det er også viktig å kartlegge på hvilken måte viktig kompetanse blir brukt i skolen.

Kartleggingen viser at flere skoler mangler kompetanse i andrespråkspedagogikk, småskolepedagogikk, spesialpedagogikk og i basisfagene matematikk, norsk og engelsk for å kunne oppfylle kravet om 60 sp på ungdomstrinnet og 30 sp på barnetrinnet.

II.2. Videreutdanning

Med videreutdanning forstår vi formell kompetanse (kvalifikasjon) som skal bidra til

- Å gi lærerne faglig fordypning med studiepoeng i fagene de underviser i
- Å øke lærernes kompetanse innen prioriterte områder
- Å styrke skoleledernes formelle kompetanse

Skoleåret 2017-2018 har vi fire lærere som tar videreutdanning etter den statlige strategien *Kompetanse for kvalitet*: Matematikk (2 stk), master i spesialpedagogikk (1 stk), Engelsk (1 stk).

Innenfor den statlige prioriteringen av midler for skoleåret 2018-2019 har vi på bakgrunn av nasjonale føringer og kompetansekartlegging lokalt prioritert følgende fag og områder:

- Oppfylle kompetansekravene i basisfagene norsk, matematikk og engelsk for barne- og ungdomstrinnet.
- Videreutdanning i andre fag eller emner der skolene mangler eller kommer til å mangle nødvendig kompetanse.

Innen søknadsfristen 1.mars 2018 kom det inn syv søknader:

Engelsk (2 stk), Matematikk (1 stk), Tysk (1 stk), Andrespåkspedagogikk (1 stk), begynneropplæring (1 stk), rådgivning (1 stk).

Prinsipper for prioritering:

1. Oppfylle kompetansekravene i basisfagene – 30 sp på barnetrinnet og 60 sp på ungdomstrinnet.
2. Andre fag enn basisfagene kan prioriteres dersom en eller flere skoler mangler eller er i ferd med å mangle viktig kompetanse.
3. Kriterier for utvelgelse av søkere:
 - Kommunens satsingsområder
 - Skolenes prioriteringer
 - Ansiennitet: Når det er flere søkere enn plasser og søknaden er innenfor kommunens fastsatte satsingsområder.
 - Alder: Jf. tiltak for å rekruttere og beholde undervisningspersonale i skolen vedtatt i kommunestyret 26.02.2013 og 24.03.2015: *Lærere over 35 år prioriteres ved videreutdanning etter statlig ordning forutsatt at kommunen har behov for den kompetansen det søkes om (...).*

I realfag dekker staten de fleste kostandene til videreutdanning i vikarordningen. Kommunens egenandel begrenser seg til å dekke utgifter til bøker, reise og kost og overnatting (ca. kr 40.000,- pr student). I øvrige fag blir kommunens andel totalt på ca. kr 85.000,- pr. student.

Utvelgelsen av lærere til videreutdanning skjer på kommunenivå i samarbeid med hovedtillitsvalgt for Utdanningsforbundet etter en helhetsvurdering basert på kompetanseanalyse, rektorenes anbefalinger og en samlet vurdering av den enkelte skoles kompetanse og behov.

Utdanningsdirektoratet vurderer skoleeierens søknader, og fordeler studieplasser og midler til vikarordning eller stipendordning. Studieplassene vil bli fordelt innen 1.mai.

Kommunen forutsetter at den som deltar i videreutdanningen deler kunnskapen f.eks. gjennom deltakelse i faglige nettverk på skolen eller mellom skoler. Den enkelte skole og skoleeier har ansvar for å legge til rette for at kunnskapsdelingen blir gjennomført.

II.3. Skolelederutdanning

Alle rektorer i Aure kommune skal ha skolelederutdanning.

Prinsipp for prioritering:

1. Rektorer som står i stilling nå vil bli prioritert ved søknad om skolelederutdanning.
2. Ved tilsetting vil skolelederutdanning bli vektlagt.
3. Dersom søker ikke har skolelederutdanning, vil det være en forutsetning at søkeren forplikter seg til å ta skolelederutdanning i løpet av de to første årene i rektorstilling.

Innen fristen 1.mars 2018 kom det inn tre søknader på rektorutdanningen.

II.4. Etterutdanning

Med etterutdanning menes all planlagt og systematisk kompetanseutvikling som ikke gir studiepoeng. Etterutdanning kan være individuell, gruppebasert, skolebasert, felles for alle skolene i kommunene eller felles for flere kommuner i regionsnettverket.

Satsingen på etterutdanning:

- Målrettes mot fag og områder som det er særlig behov for å styrke på landsbasis
- Er i tråd med de føringene om kompetanseutviklingstiltak som gis i ulike meldinger, satsinger og strategier
- Rettes mot lærere og skoleledere som profesjonsutøvere og skolen som lærende organisasjon
- Inngår i en helhetlig plan for kompetanseutvikling (Oppl.l. §10-8)

Hovedmål for etterutdanninga i Aure kommune:

Utvikle Aureskolen.

Med dette mener vi at vi skal arbeide for å utvikle en felles kultur preget av respekt for hverandres egenart der vi deler med hverandre, støtter hverandre og samarbeider om felles satsingsområder og har et felles ansvar for skoleutviklingen i kommunen.

Satsingsområder skoleåret 2018-2019:

	Fag/emne	Mål	Tiltak	Deltakere
1	«Sammen skaper vi fremtiden» - Den gode oppveksteier 2040 – region Nordmøre»	Delta i det regionale hovedprosjektet. Lage kommunens oppvekstplan	Deltakelse på treningsleirer og andre samlinger i oppvekstnettverk Nordmøre Delta i planarbeidet i det kommunale oppvekstnettverket	Kommunalt oppvekstnettverk
2	STL+	God begynneropplæring gjennom satsing på tidlig innsats	Ekstern kompetanseheving og kollegialæring/deling internt	Ansatte 1.-4.trinn og eventuelt andre aktuelle på andre trinn.
3	Arbeid med organisasjonsutvikling i forbindelse med endring av skolestruktur	Utvikle felles kultur for skolene som skal slås sammen Styrke samarbeidet mellom skolene i Aure	Felles samlinger Nettverksarbeid mellom skolene	Alle ansatte
4	Skolebasert kompetanseutvikling i regi av NNM		Kompetanseutvikling gitt av matematikksenteret og skrivesenteret (NTNU)	Alle ansatte

III. OPPSUMMERING

Kompetanseplanen for grunnskolen omhandler både videreutdanning og etterutdanning. Når det gjelder videreutdanning tar vi utgangspunkt i de nasjonale kravene om kompetanse og skolenes og kommunens behov for kompetanse. Kommunen har to mulige ordninger å tilby ansatte som ønsker videreutdanning; vikarordning som innebærer at studenten frikjøpes i 40 % av årsverket og at det settes inn vikar, eller stipendordning som innebærer at studenten tildeles stipend som vedkommende bruker til frikjøp. I realfag dekker staten de fleste kostnadene til videreutdanning i vikarordningen. Kommunens andel blir her på ca. kr 40.000,- pr student. I øvrige fag blir kommunens andel vesentlig høyere pr. student, om lag kr 85.000,-

Innenfor etterutdanning legges det stor vekt på å utvikle en kultur mellom skolene i kommunen der alle drar i samme retning; lærer av hverandre og hjelper hverandre slik at alle skolene i kommunen får et felles løft.

Det er vedtak om endring av skolestrukturen fra høsten 2019. Dette gjør det ekstra viktig å sette fokus på organisasjonsutvikling og kulturbygning.

Vi vil neste skoleår fortsette arbeidet med å utarbeide en felles oppvekstplan for kommunen. i alle skolene og ta i bruk digitale læremidler i læringsarbeidet. Dette arbeidet går parallelt med arbeidet i det regionale prosjektet «*Samme skaper vi fremtiden – Region Nordmøre 2040*».

Aure kommune

Vedlegg 1. Avtale om studiepermisjon med frikjøp – Kompetanse for kvalitet

Lærer får permisjon i 40 % for å ta videreutdanning innenfor avtalt fag/emne i regi av Utdanningsdirektoratets «Kompetanse for kvalitet.»

Studenten leverer oversikt over samlinger og eksamen til rektor så snart dette er klart, samt litteraturliste.

Lærer får fordelt arbeidstida slik at en lærer i 100 % stilling samlet sett jobber 60 % stilling dette studieåret. Det betyr at arbeidstaker kan jobbe mer enn 60 % de ukene han/hun ikke er på samling og mindre enn 60 % de ukene han/hun er på samling. Arbeidstid/dager avtales med rektor.

Læreren får 40 % frikjøp fordelt på to faste dager (det ansettes vikar i disse).

Tid til skriving av arbeidskrav og prosjektoppgaver må tas av studiepermisjonen.

Ved en eventuell eksamen på studiestedet gis lesedager i tråd med permisjonsreglementet.

Ved hjemmeeksamen gis en dag fri med lønn ut over ordinære permisjonsdager som ligger i avtalen om 40 % permisjon.

Utgifter til opphold i forbindelse med samlinger, litteratur og reise og diett etter statens satser dekkes av Aure kommune.

Dersom studiet avbrytes eller eksamen ikke består, kan hele eller deler av kommunal støtte kreves tilbakebetalt. Dersom studiet avbrytes pga. sykdom eller andre uforutsette problemer, må ansatt og kommunen sammen finne løsninger der en fortrinnsvis søker å gjennomføre studiet ved første anledning. Kommunen kan da ikke garantere plass innen Kompetanse for kvalitet.

Lærer får to års bindingstid for jobb i Aure kommune etter fullført studium. Om dette ikke overholdes, må det påregnes en tilbakebetaling til kommunen på 100 % av dokumenterte utgifter som er dekket dersom avtalen brytes innen ett år og 50 % av dokumenterte utgifter dersom avtalen brytes innen to år.

Aure,

.....

.....

Enhetsleder skole

Lærer

Aure kommune

Vedlegg II: Avtale om studiepermisjon med Stipendordning – Kompetanse for kvalitet

Lærer får 50.000 i stipend pr. semester (100.000 pr år) for å ta videreutdanning innenfor avtalt fag/emne i regi av Utdanningsdirektoratets «Kompetanse for kvalitet». Beløpet er skattepliktig.

Studenten leverer oversikt over samlinger og eksamener til rektor så snart dette er klart, samt litteraturliste.

Permisjon for å gjennomføre studiet avtales med rektor. Permisjon vil bli gitt uten lønn.

Ved en eventuell eksamen på studiestedet gis lesedager i tråd med permisjonsreglementet. Ved hjemmeeksamen gis en dag fri med lønn.

Utgifter til opphold i forbindelse med samlinger, litteratur og reise og diett etter statens satser dekkes av Aure kommune.

Dersom studiet avbrytes eller eksamen ikke består, kan hele eller deler av kommunal støtte kreves tilbakebetalt. Dersom studiet avbrytes pga. sykdom eller andre uforutsette problemer, må ansatt og kommunen sammen finne løsninger der en fortrinnsvis søker å gjennomføre studiet ved første anledning. Kommunen kan da ikke garantere plass innen Kompetanse for kvalitet.

Lærer får to års bindingstid for jobb i Aure kommune etter fullført studium. Om dette ikke overholdes, må det påregnes en tilbakebetaling til kommunen på 100 % av dokumenterte utgifter som er dekket dersom avtalen brytes innen ett år og 50 % av dokumenterte utgifter dersom avtalen brytes innen to år.

Aure,

.....
Enhetsleder skole

.....
Lærer

